Krimināprocess Nr.11903015118

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī 2022.gada 18.oktobrī

Daugavpils tiesa,
tiesnese N.Saratova,
piedaloties prokuroram E.Jurgelānam,
aizstāvei R.Jurevičai,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ neatļauti iegādājās un glabāja psihotropās vielas bez nolūka tās realizēt, šādos apstākļos:

2018.gada 31.augustā /pers. B/, izpildot citas personas lūgumu iegādāties psihotropās vielas viņa personīgai lietošanai, no pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotas personas, ar kuru cita persona iepriekš personīgi vienojās par psihotropo vielu iegādi, aizbrauca uz Daugavpili, Judovkas mikrorajonu, kur no pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotas personas par citas personas naudas līdzekļiem 50 *euro*, neatļauti, bez realizācijas nolūka, iegādājās 4,8914 gramus metamfetamīnu saturošās vielas, kas satur 38% jeb 1,8587 gramus metamfetamīna, kuras bez realizācijas nolūka, no neatļautās iegādes brīža glabāja pie sevis krūšturī līdz 2018.gada 31.augusta plkst.7.40, kad /adrese/, /pers. B/aizturēja un minēto metamfetamīna daudzumu Valsts policijas darbinieki no viņas izņēma.

Tādējādi /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Iztiesāšanas laikā apsūdzētā savu vainu izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un izdarīto nožēloja. Lūdza neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, norādot, ka viņai pilnībā saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

[2.1] Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētā pilnībā atzina savu vainu izvirzītajā apsūdzībā un piekrita neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētās vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju.

Tiesas sēdē apsūdzētajai izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas.

[2.2] Tiesa atzīst, ka apsūdzētās darbības ir kvalificētas pareizi un viņas vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to apsūdzētā atzīstama par vainīgu un sodāma Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumu izdarīšanā.

[2.3] Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

[3] Nosakot soda veidu un mēru apsūdzētajai, tiesa ņem vērā vispārīgos soda noteikšanas principus, kas paredzēti Krimināllikuma 35. un 46.pantā, t.i., ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētās personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus, kā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanai.

Tiesa, nosakot sodu, ņem vērā Augstākās Tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un

Augstākās Tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1. jūlija kopsapulcē apstiprināto Sodu piemērošanas prakses apkopojumu, kurā norādīts, ka lai novērstu noziedzīgu nodarījumu recidīvu, krimināsodam ir jābūt tādam, kas orientēts uz likumpārkāpēja sociālo adoptāciju un

resocializāciju. Piemērojot sodu, svarīgi motivēt personu iegūt izglītību, profesiju, sagatavoties dzīvei sabiedrībā, jāpalīdz likumpārkāpējam saprast savas problēmas, parādīt viņam, ka viņš ir spējīgs pats tikt galā ar tām, nenodarīdams kaitējumu citām personām. Soda bardzība bieži vien nav pietiekama, lai persona atteiktos no jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas. Krimināltiesiskajai represijai ir jābūt individualizētai.

[3.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešās daļas noteikumiem apsūdzētā ir izdarījusi mazāk smagu noziegumu.

Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums vērsts pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka apsūdzētā noziedzīgo nodarījumu izdarīja, izpildot citas personas – līdzapsūdzētā attiecībā pret kuru kriminālprocess izbeigts pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 377.panta 5.punktu - lūgumu iegadāties psihotropās vielas minētās - citas personas personīgai lietošanai.

[3.2] Pārbaudot apsūdzētās lietā esošos personību raksturojošos datus, noskaidrots: dzimusi /datums/– Daugavpilī; deklarētā dzīvesvieta /adrese/; apgādībā nepilngadīgs bērns; ieguvusi 11 klašu izglītību; invaliditāte nav noteikta; strādā par sētnieci /darba vietas nosaukums/ un par apkopēju /darba vietas nosaukums/; no darba vietām raksturojas pozitīvi; agrāk četras reizes kriminmāli sodīta, vienu reizi krimināli sodīta Igaunijā par zādzības izdarīšanu.

No lietas materiālos esoša Viru apriņķa tiesas 2020.gada 12.februāra lēmuma izriet, ka apsūdzētā iecelta par nepilngadīga mazbērna /pers. F/ aizbildni līdz viņa pilngadības sasniegšanai.

[4] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajai soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[4.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

[4.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētās atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

[4.3] Tāpat, nosakot apsūdzētajai sodu, tiesa ņem vērā, ka /pers. B/, pabeidzot pirmstiesas kriminālprocesu, prokuroram norādīja, ka piekrīt iespējai krimināllietu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, tādējādi ir izmantojusi Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas.

[5] Soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātais pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas noteikumiem – brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[5.1] Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst cietušā, sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm. Visu iesaistīto pušu interešu ievērošana ir svarīgs priekšnosacījums efektīvai krimināLsodu politikai. KrimināLsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, bet tiesiskais instruments, kas var mazināt ar noziedzīgo nodarījumu radītās sāpes un ciešanas, kā arī atturēt personas no pārkāpumu izdarīšanas (*A. Judins. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr. 11 (762), 2013. gada 19. marts*).

[5.2] Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētās personību un attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī ņemot vērā sodu individualizācijas principu, tiesa atzīst, ka apsūdzētajai piemērojams sabiedrībā izciešams sods sabiedrisko darbu veidā, ar mērķi – veicināt apsūdzētās atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā.

Tāpat kā citi krimināLsodi arī sabiedriskais darbs pauž negatīvu valsts vērtējumu par izdarīto likumpārkāpumu, ierobežo personas tiesību apjomu un nosaka pienākumus. Tomēr valsts iejaukšanās pakāpe pārkāpēja dzīvē salīdzinājumā ar brīvības atņemšanu ir daudz mazāka. Sabiedriskā darba izpildes laikā apsūdzētajai tiks dota iespēja pārvērtēt savu rīcību, vērtības un, iespējams, arī savu dzīvesveidu.

Konkrētajā gadījumā tiesas ieskatā nevis apsūdzētās izolācija, bet ar brīvības atņemšanu nesaistīta soda izciešana sekmēs socializāciju, iekļaušanos sabiedrībā un tās vērtību pieņemšanu, vienlaikus ļaujot apsūdzētajai apzināties, ka viņa ir spējīga radīt kaut ko labu un sabiedrībai derīgu. Šis soda veids demonstrēs sabiedrībai, ka apsūdzētā spēj veikt sabiedrībai derīgus darbus, tādējādi kompensējot radīto kaitējumu.

[5.3] Tiesa uzskata ka, atbilstoši izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un kaitīgumam, ar soda sabiedriskā darba veidā piemērošanu tiks sasniegts Krimināllikuma 35. pantā noteiktais soda mērķis – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgās personas par izdarītajiem noziedzīgiem nodarījumiem, resocializēt sodītās personas un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Krimināls ods sabiedrisko darbu veidā palīdzēs apsūdzētai veidot sociāli pozitīvu dzīves vērtību izpratni, savukārt cita alternatīva soda veida piemērošana konkrētajā gadījumā nebūs vērsta uz krimināLsoda mērķa sasniegšanu. Tiesa nav guvusi ziņas, ka piemērotā soda veida izpilde apsūdzētajai nebūtu iespējama fizisku vai psihisku traucējumu dēļ.

[5.4] Ievērojot to, ka apsūdzētajai noziedzīgajā nodarījumā ir atzīts viens atbildību mīkstinošs un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, tad tiesa, ņemot vērā soda noteikšanas vispārīgos principus un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 15.punktā norādīto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, secina, ka apsūdzētajai par izdarīto noziedzīgo nodarījumu noteiktais sods sabiedrisko darbu veidā ir nosakāms tuvu sankcijas maksimālajam apmēram.

[5.5] Pamatojoties uz Krimināllikuma 52.pantu, soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2018.gada 31.augusta plkst.07.40 līdz 2018.gada 31.augustam plkst.10.55 - viena diena, kas atbilst 8 sabiedriskā darba stundām.

[6] Apsūdzētajai ar Daugavpils tiesas 2019.gada 12.novembra lēmumu piemērotais drošības līdzeklis - apcietinājums saglabājams līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

[7] Tiesas sēdēs apsūdzētās aizstāvību nodrošināja valsts nodrošinātā aizstāve, kurai saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" pienākas samaksa par juridisko palīdzību 340 *euro* apmērā.

[7.1] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta vai trūcīga. Tiesa var atbrīvot notiesāto no procesuālo izdevumu piedziņas pilnībā vai daļēji arī citos gadījumos, ja piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas notiesātā apgādībā.

[7.2] Tiesas sēdē apsūdzētā paskaidroja, ka pašlaik ir nodarbināta, taču ģimene ir maznodrošināta, viņas apgādībā atrodas divi nepilngadīgi bērni, kurus audzina viena, jo kopš 2022.gada 6.maija apsūdzētā ir atraitne.

Ievērojot, ka procesuālo izdevumu piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas apsūdzētas apgādībā, tiesa atzīst par iespējamu apsūdzēto atbrīvot no procesuālo izdevumu samaksas par advokātes veikto darbu kriminālprocesā un segt tos no valsts līdzekļiem.

[8] Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu, lietiskos pierādījumus - pēc ķīmiskās ekspertīzes atlikušos 4,75g metamfetamīnu saturošās vielas (38%) un 1,65g metamfetamīnu saturošās vielas (35%), kas iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi Nr.^{L14}-0910014 un glabājas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes narkotisko un psihotropo vielu glabāšanas seifā, /adrese/); izpētes objektu iepakojumus (četri maisiņi, divi folija fragmenti un papīra fragments), kas iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi Nr.^{L14}-0910015 un pievienoti krimināllietas materiāliem, - iznicināt.

Četrus CD diskus ar sakaru līdzekļu kontroli - glabāt ar krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 530. pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar sabiedrisko darbu uz 240 (divi simti četrdesmit) stundām.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 52.pantu, soda izciešanā /pers. B/ ieskaitīt aizturēšanas laiku no 2018.gada 31.augusta plkst.07.40 līdz 2018.gada

31.augustam plkst.10.55 (viena diena), kas atbilst 8 sabiedriskā darba stundām.

Atlikušais un izciešamais sabiedriskā darba stundu skaits /pers. B/ ir 232 (divi simti trīsdesmit divas) stundas.

/pers. B/ piemēroto drošības līdzekli – apcietinājumu – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturto daļu, /pers. B/ atbrīvot no procesuālo izdevumu samaksas 340 *euro* (trīs simti četrdesmit *euro*) apmērā par aizstāves juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā un segt tos no valsts līdzekļiem.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu, lietiskos pierādījumus - pēc ķīmiskās ekspertīzes atlikušos 4,75g metamfetamīnu saturošās vielas (38%) un 1,65g metamfetamīnu saturošās vielas (35%), kas iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi Nr.L14-0910014 un glabājas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes narkotisko un psihotropo vielu glabāšanas seifā, /adrese/); izpētes objektu iepakojumus (četri maisiņi, divi folija fragmenti un papīra fragments), kas iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi Nr.L14-0910015 un pievienoti krimināllietas materiāliem, - iznicināt.

Četrus CD diskus ar sakaru līdzekļu kontroli - glabāt ar krimināllietas materiāliem.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā desmit dienu laikā no pilnā sprieduma pieejamības dienas, tas ir, no 2022.gada 11.novembra, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese N.Saratova